

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 77

van **MARINO KEULEN**

datum: 4 november 2019

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Beheer natuurgebieden - Bestrijding akkerdistel

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om 20.000 hectare bijkomende natuur te realiseren. Dit zorgde voor onrust bij vele Vlaamse landbouwers, maar uiteindelijk bleek dat het de bedoeling is om deze hoeveelheid natuur onder natuurbeheer te plaatsen. Goed nabuurschap tussen landbouw en natuur gaan hand in hand.

Maar wat betekent in de praktijk 'natuur onder natuurbeheer brengen'? Er is alleszins reden voor grote bezorgdheid. Immers, zo zien we dat het beheer van een aantal natuurgebieden die de laatste jaren in landbouwregio's met veel overheidsgeld en -steun werden gecreëerd, alleszins te wensen overlaat. Ik verwijs als concreet voorbeeld naar de natuurgebieden van de Annabeek en van Opleeuw op het grondgebied van Borgloon in Zuid-Limburg.

Aanvankelijk was de aanpak van Natuurpunt veelbelovend. Maar al snel groeide de natuur letterlijk en figuurlijk boven hun hoofden. De natuur lijkt er veeleer op een wildernis waarin vooral de akkerdistel welig tiert in uitgestrekte distelhaarden en waarvan het zaad zich rijkelijk verspreidt naar akkers, teelten en aanpalende hovingen. Zeer sporadisch krijgen sommige percelen in het natuurgebied een maaibeurt of worden er al eens schapen gebruikt voor begrazing. De speciaal geplaatste nieuwe omheiningen worden niet onderhouden. Nieuw aangeplante hoogstambomen worden niet verzorgd en zijn al voor de helft verloren gegaan.

De opmars van de akkerdistel is niet enkel schadelijk voor de landbouwteelten, maar ook voor de natuur zelf omdat ze de oorspronkelijke flora gaat overheersen en verdringen. Sinds meerdere jaren is de juridische grondslag voor de bestrijding van de overlast door distels sterk uitgehold en heeft de benadeelde maar weinig verhaal.

1. Welke eisen worden door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) aan natuurverenigingen of andere gegadigden opgelegd om het beheer van een natuurgebied te mogen of te kunnen uitoefenen?
2. Hoe wordt de kwaliteit van het effectieve natuurbeheer bewaakt en geëvalueerd?
3. Welke sancties kunnen bij falend beheer worden opgelegd?
4. Werden in de praktijk reeds sancties opgelegd en, zo ja, welke, hoeveel keer en waar?
5. Welke initiatieven overweegt de minister om de overlast van distels in te perken of te bestrijden?

6. Zijn er in samenwerking met de minister van Landbouw initiatieven gepland of genomen om het goede nabuurschap tussen de landbouwers en natuurbeheerders te bevorderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 77 van 4 november 2019

van **MARINO KEULEN**

1. Het beheer van een natuurgebied wordt via de opmaak van een natuurbeheerplan voorgelegd aan het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), dat bevoegd is voor de goedkeuring van alle natuurbeheerplannen. Een natuurbeheerplan kan opgesteld worden voor alle terreinen die beheerd worden ten behoeve van het natuurbehoud. De indiening van het natuurbeheerplan ter goedkeuring gebeurt in principe door de beheerder, maar de beheerder kan dit ook delegeren naar een gevolmachtigde. Er zijn geen specifieke vereisten voorzien, die bepaalde gegadigden a priori zouden uitsluiten.
2. Alle beheermaatregelen bij de opmaak van het beheerplan op rigide wijze vastleggen is moeilijk en bovendien, gezien de looptijd van een beheerplan, ook niet wenselijk. Het is niet altijd mogelijk exact te voorspellen of de geplande beheermaatregelen de gewenste resultaten zullen opleveren. Er is altijd een mate van onzekerheid omdat elke uitgangssituatie uniek is. Daarnaast kunnen er steeds onvoorziene zaken gebeuren zoals brand, storm, zeer natte of droge weersomstandigheden, ... Daarom worden er in een beheerplan concrete beheerdoelen vastgelegd en worden er afspraken gemaakt over de wijze waarop de beheerder deze doelen wenst te halen. Om de zes jaar, vanaf de goedkeuring van het beheerplan, maakt het ANB - op basis van de gegevens die de beheerder heeft aangeleverd - een evaluatie. De beheerder krijgt nadien van het ANB een evaluatieverslag.
3. Als blijkt dat de beheermaatregelen die voorzien zijn in het natuurbeheerplan niet geschikt zijn of niet voldoen om de vastgelegde beheerdoelen te realiseren, doet het ANB een voorstel aan de beheerder. Dat kan gaan over afwijkende beheermaatregelen (zonder wijziging van het beheerplan) of over een wijziging van het natuurbeheerplan. Onder heel specifieke voorwaarden kan het ANB beslissen het natuurbeheerplan op te heffen of op verzoek van de beheerder het beheer overnemen.
4. Tot op heden heeft het ANB nog geen sancties opgelegd.
5. Distels vervullen een belangrijke rol als schakel in een ecosysteem, bijvoorbeeld als nectarplant voor bijen en vlinders. Voor een aantal landbouwteelten vormen distels echter een bron van hinder. Bij de opmaak, goedkeuring en opvolging van een natuurbeheerplan mikt het ANB, net als de beheerders van natuurterreinen, voor overleg en goed nabuurschap.
6. De bestrijdingsplicht van akkerdistelhaarden door landbouwers wordt steekproefsgewijs gecontroleerd door het Departement Landbouw en Visserij. Het antwoord van voormalig minister Van den Heuvel op schriftelijke vraag nr 324 van 16 april 2019, geeft een stand van zaken op dit vlak.